

Prosto z krainy wiatraków na nasz portal

Wiatraki na Żuławach początkowo służyły głównie do przemiału zboża, ale z czasem zaczęto ich używać również do melioracji rozległych w tym regionie podmokłych terenów. I tak powstawały tzw. wiatraki przemiałowe, ale i odwadniające często nazywane również pompami wietrznymi. Wiatraki oprócz pełnionej funkcji różniły się między sobą konstrukcją w jakiej zostały wzniesione. Trzy główne wyróżniane typy to: koźlak, holender i paltrak. Nazwa koźlaków pochodzi od tzw. „kozła”, czyli ich podstawy w której zamocowany jest słup wokół, którego obraca się cały korpus wiatraka, ustawiany w kierunku wiatru za pomocą wysuniętego dyszla. Ich konstrukcyjnym przeciwieństwem są tzw. „holendry”. Wiatraki tego typu są na stałe posadowione na podłożu, a za wiatrem obracana jest tylko ich górna część tzw. „czapa”. „Paltraki” z kolei, podobnie jak „koźlaki” obracano całą bryłą budynku. W ich przypadku jednak obracanie było prostsze, bo odbywało się po specjalnej szynie i rolkach umieszczonych na podmurówce budynku wiatraka.